

Bruxelles, 22. svibnja 2023.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0156(COD)

9596/23
ADD 4

UD 110
CODEC 917
ENFOCUSTOM 57
ECOFIN 452
MI 429
COMER 57
TRANS 194
FISC 95

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	17. svibnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2023) 141 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA [...] priložen dokumentu Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Carinskog zakonika Unije i Carinskog tijela Europske unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 952/2013

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2023) 141 final.

Priloženo: SWD(2023) 141 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, XXX
[...] (2023) XXX draft

Carinska reforma

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

[...]

priložen dokumentu

**Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o uspostavi Carinskog zakonika Unije i Carinskog tijela Europske unije i stavljanju
izvan snage Uredbe (EU) br. 952/2013**

Sažetak
Procjena učinka na reviziju carinskog zakonodavstva Unije
A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
Aktualni sustav ne ispunjava potrebe. EU gubi prihode. Zabranjeni i nesukladni proizvodi ulaze u EU i ugrožavaju sigurnost i zaštitu građana EU-a. 1. <i>Carinska tijela imaju poteškoća u ostvarivanju svoje misije zaštite financijskih interesa Unije i zbog sve većih nefinancijskih zahtjeva u okviru sektorskih politika (sigurnost proizvoda, zaštita, zaštita zdravlja ljudi, životinja, bilja, okoliša itd.). Suradnja carinskih i drugih nadležnih tijela nije dovoljna.</i> 2. <i>U okviru postojećih carinskih postupaka od trgovaca se zahtijeva da različitim tijelima u lancu opskrbe po nekoliko puta dostave slične informacije o robi putem različitih i ne uvijek interoperabilnih IT sustava. To dovodi do administrativnog opterećenja za legitimne subjekte.</i> 3. <i>Carinski model nije primjeren za e-trgovinu: veliki rast e-trgovine promijenio je prirodu trgovine, od robe koja se tradicionalno unosi u Uniju u velikim količinama teretnim plovilima do milijuna malih pošiljaka koje se otpremaju izravno pojedinačnim potrošačima. Carine nisu spremne nositi se s povećanjem količine robe i deklaracija.</i> 4. <i>Kvaliteta podataka, pristup podacima i njihova analiza ograničeni su: iako su carinski postupci digitalizirani, podaci potrebni za provedbu carinskog nadzora, analize rizika i provjere fragmentirani su i udvostručeni u više sustava u sklopu decentralizirane carinske IT infrastrukture. To je skupo za carinska tijela, nije fleksibilno i sprečava učinkovitu upotrebu podataka.</i> 5. <i>Operativna provedba u državama članicama znatno se razlikuje u praksama i metodama provjere. Ne postoji odgovarajuća analiza rizika EU-a za ispravni nadzor trgovinskih tokova i otkrivanje nesukladne trgovine.</i>
Što bi trebalo postići?
Komisija želi podignuti carinsku uniju na višu razinu. Opći je cilj postići da carinska tijela u EU-u djeluju na jedinstven način radi zaustavljanja nesukladne robe, prikupljanja većih iznosa carine te provedbe odgovarajućih provjera bez stvaranja pretjeranog opterećenja za tijela i trgovce. Specifični ciljevi su sljedeći: - Ojačati upravljanje EU-a carinskim rizicima, kako financijskim tako i nefinancijskim, na temelju pregleda na razini EU-a i analize cijelog lanca opskrbe u stvarnom vremenu. - Smanjiti administrativno opterećenje i pojednostavniti postupke za trgovce, potrošače i carinska tijela bez ugrožavanja djelotvornog carinskog nadzora. - Osigurati jednake uvjete tržišnog natjecanja povezane s carinom za e-trgovinu i tradicionalnu trgovinu, u skladu s pravilima o PDV-u. - Poboljšati pristup carinskim podacima i njihovu upotrebu za strateško djelovanje kako bi se poboljšao carinski nadzor i osigurao integrirani pristup upravljanju rizicima. - Omogućiti jedinstveno djelovanje carinske unije tako da se osigura djelotvorna zaštita u cijelom EU-u, neovisno o tome gdje roba prelazi vanjsku granicu.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
Nužno je djelovati na razini EU-a. Carinska unija isključiva je nadležnost i temeljna sastavnica za ispravno funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Problem se ne bi djelotvorno riješio djelovanjem na nacionalnoj razini.

B. Rješenja
Koje su različite opcije za postizanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
Za rješavanje utvrđenog problema razmatraju se četiri opcije: 1. <i>Paket jednostavnijih postupaka</i>: pojašnjenje odgovornosti aktera, uklanjanje nepotrebnih koraka u uvoznim postupcima, uvođenje mjera za e-trgovinu i dodatne povlastice za transparentne trgovce u okviru trenutačnog modela digitalizacije i postojeće strukture upravljanja carinom. Djelotvornost će se povećati pojednostavljenjem postupaka i usmjeravanjem odgovornosti. 2. <i>Carinsko tijelo EU-a za koordinaciju</i>: uz prethodni prvi korak, osnivanje novog Carinskog tijela EU-a za koordinaciju suradnje među državama članicama u području upravljanja rizicima, definiranje ujednačene provedbe pravila i upravljanje carinskim programima. 3. <i>Središnji carinski podatkovni prostor EU-a, kojim upravlja Komisija</i>: jednostavniji carinski postupci i odgovornost usmjerena na dionike provodili bi se u okviru centraliziranog informatičkog modela. Podatkovni prostor olakšao bi prikupljanje informacija od različitih dionika, obradu tih informacija za upravljanje rizicima u carinskim pitanjima u EU-u i njihovu razmjenu s drugim nadležnim tijelima. 4. <i>Carinsko tijelo EU-a za koordinaciju i operacije, koje upravlja carinskim podatkovnim prostorom EU-a</i>: jednostavniji carinski postupci provodili bi se putem carinskog podatkovnog prostora EU-a kojim upravlja Carinsko tijelo EU-a nadležno za (osim zadaća iz druge opcije) upravljanje operativnim rizicima, upravljanje podacima i provedbu pojednostavljenih postupaka. Prednost se daje opciji 4. Njezina tri elementa (reformirani carinski postupci, koji se provode u okviru središnjeg carinskog podatkovnog prostora EU-a kojim upravlja Carinsko tijelo EU-a) međusobno se podupiru kako bi se postigli bolji rezultati i stvorile sinergije u cijelom EU-u. To je najučinkovitija opcija jer se ulaganjem u središnje strukture znatno smanjuju troškovi za države članice i poduzeća.
Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?
Dionici se uvelike slažu u pogledu djelovanja carinskih tijela kao jedne cjeline, jednostavnijih carinskih postupaka s jasnim odgovornostima u svakom koraku, djelotvornije suradnje carina s drugim tijelima te pojednostavnjene dostave podataka u informatičkom carinskom okruženju na razini EU-a. Ne postoji znatno protivljenje nijednom od potencijalnih elemenata carinske reforme. Carinska tijela većinom pozitivno ocjenjuju uspostavljanje obnovljenog partnerstva s trgovcima u zamjenu za bolji pristup podacima, ali imaju različita mišljenja o dodatnim izdacima za razvoj informatičkih rješenja i reformu upravljanja.
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnijih opcija (ako postoje, inače prednosti glavnih opcija)?
- Pojačan je carinski nadzor. Poboljšanim pristupom podacima i njihovom obradom putem centra EU-a za carinske podatke povećat će se učinkovitost upravljanja rizicima u EU-u i kapacitet carinskih tijela za otkrivanje prijevара profiliranjem rizičnih subjekata koji djeluju na razini EU-a. Ostvarit će se dodatni prihodi za Uniju i njezine države članice. Poboljšanim pristupom podacima i boljom koordinacijom među tijelima povećat će se carinski kapaciteti za otkrivanje i zaustavljanje robe koja nije u skladu sa zahtjevima Unije, što će koristiti građanima i potrošačima. - Manje je administrativno opterećenje i niži su troškovi usklađivanja za zakonitu trgovinu. Revidirani postupci su jednostavniji, a podaci se prikupljaju jednom iz pravog izvora putem jedinstvenog sučelja u carinskom podatkovnom prostoru EU-a. - Centralizacijom funkcija (IT, podaci i upravljanje rizicima) u okviru carinskog tijela EU-a ostvaruje se znatno smanjenje rashoda država članica za carinske informacijske tehnologije.

Carinsko tijelo EU-a osigurava koordinaciju između nacionalnih carinskih uprava i drugih tijela. - Uvjeti za e-trgovinu jednaki su kao za tradicionalnu trgovinu. Revidirani postupci omogućuju sudionicima e-trgovine da na jednostavniji način pružaju financijske i nefinancijske informacije i čine ih odgovornima za njih, a prednosti za potrošače su veća transparentnost cijena i naknada, manje prekida lanaca opskrbe zbog fiskalnih formalnosti te bolja zaštita od štetne robe. - Carinska unija djeluje na jedinstven način. Središnje carinsko tijelo EU-a provodi revidirane postupke u središnjem carinskom podatkovnom prostoru EU-a kako bi se olakšala ujednačena provedba u svim državama članicama i izbjegle razlike.
Koji su troškovi najpoželjnijih opcija (ako postoje, inače troškovi glavnih opcija)? Troškovi najpoželjnije opcije koji bi se financirali iz proračuna Unije odnose se na sljedeće: - Središnji razvoj carinskog podatkovnog prostora EU-a. Službe EU-a u razdoblju od 15 godina uložile bi 559 milijuna EUR više nego za osnovni scenarij (veća jednokratna ulaganja potrebna su tijekom prvih sedam godina) i 2 milijarde EUR za održavanje podatkovnog prostora. Centralizacija troškova dovela bi do znatnih gospodarskih ušteda za države članice na izdacima za informatičke sustave. - Za osnivanje Carinskog tijela EU-a u 15-godišnjem razdoblju bili bi potrebni dodatni troškovi u vrijednosti od 230 milijuna EUR neto ekvivalenta punog radnog vremena (EPRV) na razini EU-a. Tijelo se postepeno osniva tijekom osam godina i stabilizira u devetoj godini, kad će ukupni procijenjeni broj osoblja iznositi oko 250 EPRV-a. Troškovi se procjenjuju na temelju trenutanih cijena te vremenskog roka, prijelaznog razdoblja i drugih navedenih pretpostavki.
Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost? Ne očekuje se da će inicijativa imati negativne učinke na MSP-ove. Njezini su temeljni elementi u skladu s očekivanjima i prioritetima MSP-ova te će MSP-ovima olakšati sudjelovanje u vanjskoj trgovini. Reforma carinskih postupaka, od čijih će pojednostavnjenja imati koristi svi trgovci, imat će najznačajniji učinak na MSP-ove. MSP-ovi koji se bave proizvodnjom imat će koristi od mjera usmjerenih na smanjenje nepoštenog tržišnog natjecanja uzrokovanog uvezenim proizvodima koji nisu u skladu s pravilima i standardima EU-a.
Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave? Centralizacijom u okviru opcije 4. smanjit će se administrativni troškovi povezani s informatičkim sustavima i osobljem za države članice. Procjenjuje se da bi države članice u 15 godina ukupno uštedjele oko 21 milijardu EUR koje bi inače potrošile na informatičke sustave i dodatnu 1 milijardu EUR u radnom vremenu osoblja koje više ne bi moralo obavljati trenutačne zadatke. Te se koristi procjenjuju na temelju trenutanih cijena te vremenskog roka, prijelaznog razdoblja i drugih navedenih pretpostavki.
Proporcionalnost? Najpoželjnija opcija ne prelazi ono što je potrebno kako bi se problemi u potpunosti riješili, s obzirom na opseg i ozbiljnost izazova pred kojima se nalazi carinska unija.
D. Daljnje mjere Carinski podatkovni prostor EU-a olakšava praćenje i evaluaciju, koji se provode na temelju strožeg mjerenja uspješnosti carinske unije.